

Vøtønperverlik tørbiyəsi

Müqəddəsdir vətan sevgisi

İnsan dünyaya geldiyi günden həyatda baş verən hadisələrin, əhatəsində yaşadığı ictimai münasibətlərin təsirinə məruz qalır. Ətraf mühit insanın şəxsiyyət kimi yetişməsi prosesini istiqamətləndirən başlıca amilə çevrilir. Cəmiyyətin inandığı və arxasında getdiyi ideyalar hər bir fərdin mənəvi aləmində öz əksini tapır. Ona görə də müasir dünyamızda şəxsiyyətin formallaşması məsələsi bütün ölkələrdə olduğu kimi, dövlətimizin karşısındada prioritet vəzifə olaraq qalır.

Azərbaycan 1991-ci ildə müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra yeni nəslin yetişdirilməsi, onun vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi əhəmiyyətli bir problem kimi gündəmə gəldi. Baxmayaraq ki, 70 illik sovetlər dövrü şüurlarda müsbət meyillərlə yanaşı, mənfi stereotiplərin də formallaşmasına səbəb olmuşdu. Digər tərəfdən, ölkəmiz müstəqilliyyə qovuşmaqla bərabər, həm də yeni ictimai həyat tərzinə keçid prosesinin son dərəcə çətin anlarını yaşayırdı. Bu iki tarixi prosesin eyni vaxta tesadüf etməsi isə təbii ki, gənclərin milli ruhda, hərbi vətənpərvərlik və vətəndaş tərbiyəsində yeni ideoloji istiqamətin ortaya çıxmاسını zəruretə çevirmişdi. Bu ideologiyanın müəllifi ümummilli lider Heydər Əliyev oldu.

Hələ 1969-cu ildə ulu öndərin hakimiyyətə gelişи Azərbaycanda milli-mənəvi intibah prosesinin əsasını qoymuşdu. Respublika rəhbəri hər addımı ilə bütün cəmiyyətə nümunə göstərirdi. Bu nümunə əsl vətəndaş, həqiqi azərbaycanlı, böyük şəxsiyyət obrazının ən mükəmməl cizgilərini ifade edirdi. Ümummilli liderin ilk addımı bütün rəsmi tedbirlərdə Azerbaycan dilində çıxış etməsi ilə başladı. Böyük rəhbər gencərin ölkənin ictimai-siyasi heyatında və dövlət idarəetmə strukturlarında feal iştirakının təmin edilməsi yönündə mühüm tədbirlərə üstünlük verdi. Yüzlərlə gənc keçmiş Sovetlər İttifaqının ən nüfuzlu ali məktəblərində təhsil almaq imkanı eldə etdi. Bu da onların yüksək ixtisaslı kadrlar kimi yetişdirilməsində, respublikanın iqtisadi potensialının artırılmasında və ittifaq miqyasında böyük nailiyyətlər eldə edilməsində xüsusi rol oynadı.

Ümummilli lider "Hər bir vətəndaş vətənpərvər olmalıdır" fikrini rəhbər tuturdu. Haqlı olaraq hesab edirdi ki, eger öz vətənini, torpağını, millətini sevməsən, öz xalqının mənəvi dəyərlərinə sadıq qalmasan, şübhəsiz ki, başqa dəyərləri də qiymətləndirə bilməzsən. Xüsusi vurğulayırdı ki, bizim əsas vəzifəmiz gənclərdə vətənpərvərlik ruhunu yüksətməkdir. "Vətəni, torpağı müdafiə etmək hər bir gənc üçün müqəddəs vəzifə olmalıdır". Böyük rəhbər "Gənclərimiz bizim tariximizi, keçmiş yaxşı bilməlidir, dilimizi, milli dəyərlərimizi yaxşı bilməlidir. Vətənə sadıq olmaq, vətəni sevmək, torpağa bağlı olmaq - budur vətənpərvərlik!" - deyirdi. Ona görə də böyüməkdə olan nəslin və gənclərin vətənpərvərlik təriyəsində ulu öndər Heydər Əliyevin bu sahədə yaratdığı ənənələrə, məktəbə, əslinde onun qoyub getdiyi irsa, azərbaycançılıq məfkurəsinə əsaslanmadı.

Sovetlər dövründə dövlət siyasetində milli ruhun, milli-mənəvi dəyərlərin arxa planda olduğu məlum həqiqət idi. Başqa sözlə, SSRİ qurulandan sonra da Azərbaycan gənclərinə çar Rusiyasının imperiya siyaseti o qədər də dəyişməmişdi. Sovet ideologiyası SSRİ-nin tərkibindəki qeyri-rus xalqlarının milli özü-nüdərk ruhunu öldürməyə hədəflənmışdı. Lakin ulu öndər Azərbaycana rəhbər təyin olunanandan sonra respublikada Moskvanın milli siyasetə təsiri get-gedə zərərsizləşdirildi. Milli ruhda gənclər yetişdirmək prosesini start verildi. Gələcəyin peşəkar, azərbaycanlılıq ruhunda tərbiye almış hərbcilərini hazırlamaq məqsədilə 1972-ci ilde Bakıda Cəmşid Naxçıvanski adına Herbi Lisey açıldı.

inkişaf mərhələlərində gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə edilib yetişdirilməsinə xüsusi əhəmiyyət vermişdir. Qəhrəmanlıq dözüm və sarsılmazlığın təzahürüdür. Qətiyyət insanın hərtərəfli düşünülmüş və casarətli qərarlar qəbul edərək onları ardıcıl həyata keçirmek bacarığıdır. Metanət özünə sahib olmağın zəruri əsasıdır. Mərdlik insanın mənəvi gücünü və möhkəmliyini ifadə edir. O, insanları mübarizəyə çağırır. Qəhrəman olan kəs özü üçün doğulur, özgələri üçün yaşayır. İnam, əqidə olmadan mərdlik və qəhrəmanlıq etmək mümkün deyil. Şücaət cəsaret və iradədən doğur. Əqidə naminə öz həyatlarını qurban verən insanlar həmişə gəncliyə nümunə olurlar.

Tarixdən məlumdur ki, ağıllı dövlət başçısı və qüdrətli sərkərdə olan Tomris Azərbaycan torpağını zəbt etməyə çalışan işgalçılara qarşı yenilməz idi. O, İran şahı Kirlə cəsarətlə mübarizə aparır. Kir hiylə işlədərək Tomrisin oğlunu əsir alır, girov saxlayır. Lakin Tomris vətən təəssübünü hər şeydən üstün tutur və Kirin massakettər torpağından getməsini tələb edir. Tələbi yerinə yetirilmədikdə Tomris vətənin igid oğulları ilə döyüşə girir və qələbə çalır. Göründüyü kimi, tarix boyu xalqımız istər oğul, istərsə də qız övladlarına vətəni dərin məhəbbətlə sevməyi, onu yadelli düşmənlərdən qorumaq üçün bükülməz qollara, güclü əllərə malik olmayı zəruri hesab etmişdir.

Mərdlik və qəhrəmanlığın formallaşmasında xalqımızın söz ustadlarının əsərləri mühüm rol oynamışdır. Xaqani, Nizami, Ə.Təbrizi, Əhvədi, Xətai, Füzuli və digər şairlərin yaradıcılığında vətən-pərvərlik hissleri müqəddəs keyfiyyət kimi tərənnüm edilir. Nizaminin qəhrəmanları - Xosrov, Nofəl, Nüşabə, Bəhram, İsgəndər və başqları öz mərdlik və sücaetləri ilə söhrət tapırlar.

Ulu öndər Heydər Əliyev ikinci dəfə xalqın tekdilidə tələbi ilə Azərbaycana rəhbərliyə qayıtdıqdan sonra 1993-cü il sentyabrın 22-də ilk görüşünü mehz gənclərlə keçirdi. Gənclərə vətənpərvərlik ruhunun aşılanması yönündə öz konsepsiyasını irəli sürdü. Bu gün Azərbaycanda gənclərin vətənpərvərlik təribiyəsi möhkəm təməl üzərində qurulub. Ümummilli lider hələ neçə illər bundan əvvəl gənclər siyasetinin geniş miqyasda həyata keçirilməsi üçün bir sıra strukturlar təsis etmişdi. Gənclər və idman Nazirliyi yaradıldı. Mütəmadi olaraq gənclər forumları keçirildi. Onların təşkilatlanması, vətənpərvərlik hissərinin gücləndirilməsi üçün mühüm işlər aparıldı.

caq ənənələr, milli dəyərlər daim yaşayır. İndiki gənclər müstəqillik dövründə formalasılırlar. Bu böyük xoşbəxtlik, böyük səadətdir... Gənclərdən tələb olunur ki, bilikli, savadlı olsunlar, vətənlərinə sadıq qalsınlar və özlərinin fəaliyyəti ilə ölkələrinin inkişafına xidmət göstərsinlər".

Uzun illerin sınaqlarından çıxmış reallıqdır ki, vətənini dərin məhəbbətlə sevən insan özünü həmişə güclü hiss edir, onda mübarizlik, fədakarlıq, məglubedilməzlik ruhu yaradır. 2016-cı ilin aprel döyüşləri bunun əyani sübutu oldu. Qısa müddətiçəvik və mütəşəkkil hərbi əməliyyatlarla bir sira strateji yüksəkliliklər də daxil olmaqla 2 min hektardan çox ərazinin geri qaytarılması düşmən ordusunu və onun ictimaiyyetini psixoloji baxımdan sindirdi. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin siyasi iradə və qətiyyətini hiss edən Silahlı Qüvvələrimiz son illərin ilk irimiqyaslı hərbi əməliyyatlarında yüksək

Ordumuzun təmas xəttindəki uğurlu eməliyyatları bir çox reallıqları da aşkar-a çıxardı. İlk növbədə melum oldu ki, Azerbaycan xalqının milli maraqlarını daim öne çekən, mürəkkəb geosiyasi məkanda qətiyyətli, düzgün qərarlar qə-bul etmək cəsarəti ilə fərqlənən qüdrətli siyasi lideri, rəhbəri var. Həmin günlər-de Ali Baş Komandan düşmənin hərbi təxribatlarının qarşısının alınması və la-yiqli cavabının verilməsi ilə bağlı əmrlə-ri hərbçilərimizin böyük ruh yüksəkliyi-ne səbəb olmaqla yanaşı, xalqımızın da böyük dəstəyi ilə qarşılandı.

Bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələri yüksək döyüş hazırlığına malik peşəkar, hərbi-texniki vərdişlərə dərindən yiyələnmiş mükəmməl, vətənpervər kadrlardan ibarətdir. Ən müasir texnika və hərbi avadanlıqlarla təchiz edilən, milli ruh yüksəkliyi ilə seçilən Azərbaycan Ordusu qısa zamanda torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsinə qadir olduğumuzu sübuta yetirdi.

İndi istər arxa cəbhədə, istərsə də düşmənlə temas xəttində yerləşən hərbi diviziya və bölmelərdə aparılan quruculuq prosesi böyük qürur və sevinc hissi doğurur. Azərbaycan Prezidentinin məhz bele bir məqamda düşməndən azad edilmiş Lələtəpə zirvəsində olması mühüm siyasi, mənəvi-psixoloji əhəmiyyətə malik idi. Əminliklə demək olar ki, bu gün Azərbaycan əsgərləri vətənpervər, yetərinçə müasir dünyagörüşüne malik gənclərdir. Onların həyat məktəbi adlandırdıqları hərbi xidmət yaşam tərzlərində müsbət iz buraxmaqla və formallaşmalarına təsir göstərməklə bərabər, həm də Azərbaycan Ordusunun qarşısında müəyyənleşən vəzifələrin tezliklə gerçəkləşməsinə inam yaradır. Ölkə başçısının cəbhə bölgələrinə səfərləri bir daha göstərdi ki, düşmənin mövqelərini nəzarətdə saxlayan əsgər və zabitlərimiz her zaman əmərə hazır vəziyyətdə dayanıblar. Dövlət başçısı, Ali Baş Komandanın qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan Ordusu təcavüzkarın istənilən hədəfini ən qısa zamanda məhv etmək iqtidarındadır.

Hazırda gənclərdə vətənине və dövlətinə münasibətdə qürur hissi formalaşdırmaq, onlarda vətənpərvərlik və vətəndaşlıq duyğularını gücləndirmək, azərbaycançılıq məfkuresini tam bərqərar etmək, bu prosesə təhsil, mədəniyyət müəssisələrini, hərbi hissələri, bütün dövlət və yerli özünüidarə orqanlarını, qeyri-hökumət təşkilatlarını və ayrı-ayrı fəndləri cəlb etmək qarşıya məqsəd qoymalı. Vətenin müdafiəsi həm də böyük cəsarət, iradə, bütün çətinliklərə dözmək ezmə teləb edir. Ölkə başçısı hemişə xüsusi vurğulayır ki, vətənpərvərlik təriyəsinin səmərəsi vətənpərvərlik baxışları və əqidəsinin formalşeması ilə sıx bağlıdır. Bu gün vətənpərvərlik idealı teləb edir ki, dostlar üçün məhəbbətimizi, düşmənlərə nifrətimizi ifadə etməyi bacaraq. Bu istiqamətdə ən böyük ağırlıq isə gənclərin üzərinə düşür.

XXI əsrə bəzən fanatik yox, praqmatik, gələcəyə boyunan yüksək intellektli gənclik lazımdır. Onlarda bəşəri dəyərlərə can atmağa sövq edən vətənpərvərlik tərbiyəsi formalaşdırılmalıdır, xalqımızı tanıdan, onun təəssübünü çəkən, milli mənafeyini qoruyub saxlamağı ideal sayan gənclər yetişdirilməlidir. Bu baxımdan ümummilli lider Heydər Əliyevin azərbaycançılıq ideologiyası ölkədə vətəndaş tərbiyəsi işinin təşkilinini ən başlıca istiqamətlərini müəyyənləşdirən, hər bir şəxsiyyətin həqiqi vətəndaş obrazını təcəssüm etdirən mükəmməl bir konsepsiya kimi daim öz aktual-

*İradə ƏLİYEVƏ,
“Azerbaijan”*